

ביאורים | גבורה - בין הרצון למעשה

"חגור חרָךְ על ירך, גבור, הוֹדֵךְ וְהִדְרָךְ."

הרבה פעמים קורה לנו לאחר לימוד או שיעור סוּחֵף שאנחנו אומרים לעצמנו: "זהו, מהיום אני מתחיל לעבוד ולהשתנות". למרבה הפלא, למחרת, אולי אחרי יומיים או שבועיים, כמעט ואין זכר למאורע המיוחד. ברגע האמת, כשהקבלה לעתיד עומדת למבחן, זה 'כבר לא זה'.

באמת הייתה התרגשות גדולה, ובאמת התכוונו לשפר את דרכינו. אבל ככל הנראה זה לא מספיק. כשמגיעים לקיום המעשי, וההתלהבות הראשונית מתפוגגת, מתחילה נסיגה. "כך, אני יודע, הכול נכון, אבל עכשיו מאוד מתחשק לי, אז אני מרשה לעצמי קצת". הרצון והשאִיפה קיימים, מה שחסר כאן זו הגבורה. **הגבורה היא החוליה המקשרת בין הרצון הפנימי ובין המעשה החיצוני.** הגבורה מעניקה לרצון הרוחני העדין את העוז והעוצמה הדרושים כדי להניע את הגוף החומרי ליעד הרצוי. גם כשיש רצון טוב, צריך את הגבורה שתעזור לנו לממש את הרצון.

כדי לנצח במלחמה לא מספיק לשרטט תכנית על הנייר. הלוחם צריך להיות מצויד בנשק. לכן הפסוק אומר שמה שמאפיין את הגיבור הוא החרב שעל ירכו. רק בעזרתה הוא יוכל למגר את האויב. בלעדי הגבורה הרצון מנותק מהמעשה, ואין לנו יכולת ליישם אותו. **הגבורה היא היסוד שעליו עומדת כל ההתעלות הרוחנית.**

ברכה לפני האכילה ולאחריה | הלכות

שני סוגים של ברכות על האוכל ישנן – לפני האכילה ולאחריה. הברכה שלפני האוכל היא הברכה שמברכים לה' על ההנאה מהאוכל, והסברה מחייבת זאת, שאין לאדם ליטול דבר להנאתו מעולמו של הקב"ה בלא נטילת רשות ובלא הכרה בכך שהקב"ה ברא אותו. סברה זו פשוטה ומחייבת כל כך, עד שלא הוצרכה התורה לצוות על כך, כי נכון שיעשה זאת האדם מדעתו.

ראוי לאדם שמקבל מתנות מחברו להודות באופן ייחודי על כל מתנה. זה שמודה על הכול בנוסח סתמי, מראה שאינו מבחין במהות המתנה. באותו אופן ראוי לאדם לנהוג גם כלפי שמים. לפיכך **תיקנו חכמים** להודות בברכה מיוחדת על כל סוג וסוג של מאכל.

הברכה שלאחר האכילה יש בה חידוש, שכן אחר שכבר הודינו לה' בברכה שלפני האכילה, לכאורה אין עוד צורך להודות לה' לאחריה. על כן **נצטוונו בתורה**, שגם אחר שנאכל ונשבע, נודה לה' ונברך על כך, שנאמר: **"וְאִקְבַּלְתָּ וְשָׁבַעְתָּ וּבִרְכַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ"**. (מתוך 'פניני הלכה' ברכות א, ד)

דברים שבלב | הוא רחום

"הי, לאן אתה רץ?"

כשהיה משה רבנו עליו השלום רועה צאנו של יתרו במדבר, ברח ממנו גדי, ורץ אחריו. נזדמנה לו ברכה של מים ועמד הגדי לשתות. כיוון שהגיע משה אצלו אמר: **"אני לא הייתי יודע שרץ היית מפני צמא, עיף אתה"**. הרכיבהו על כתפו והיה מהלך, אמר הקב"ה: **"יש לך רחמים** לנהוג צאנו של בשר ודם כך, חנין! אתה תרעה צאני ישראל!"

"עכשיו לא אתם. עכשיו הקטנים!"

דוד המלך, כשהיה רועה את צאן אביו, היה מונע הגדולים והיה מוציא הקטנים תחלה לרעות כדי שירעו עשב הרך, ואחר כך היה מוציא הזקנים כדי שירעו עשב הבינוני, ואחר כך מוציא הבחורים כדי שיהיו אוכלים עשב השדה.

"ה' צדיק יבחן". ובמה הוא בוחנו? במרעה צאן. בדק לדוד בצאן ומצאו רועה יפה.

פעם, לפני זמן המחשב וההיי-טק, מנהיגים צמחו במקום רחוק מאור הזרקורים. שם בשדה, במדבר, עם הצאן, יעקב אבינו, יוסף הצדיק, משה רבנו ודוד מלכנו היו רועי צאן. דווקא התפקיד הזה בנה את האישיות שלהם כמנהיגים עתידיים. מה יש בו בצאן, שבנה את נפשם? הצאן הוא כמו ציבור גדול. יש בו כבשים שונות. חזקות וחלשות, זקנות וצעירות. החכמה של מנהיג היא לדאוג לכלל הצאן, אך גם להיות רגיש לצרכים ולמצוקות של כל אחת מהכבשים. לעתים מנהיג עסוק רק ברווחת הכלל, אך שוכח את הפרט ואת מצוקותיו. את האיש הפשוט שזקוק לעזרה. לרגישות הזאת קורא המדרש **רחמים**. זו תכונה מרכזית בנפשו של המנהיג. שימת לב לאנשים הקטנים. לצרכים הקטנים.

הקב"ה בחן את המנהיגים שלנו דווקא בצאן. אפשר לזלזל בצאן, לומר שאלו בסך הכול כבשים ללא רגשות, ומה זה משנה מי אוכל ראשון. ואף על פי כן המנהיגים הדגולים שלנו, משה דוד, התייחסו אליהם ואל צרכיהם בכבוד. לעתים גם העם עלול להראות כצאן. כעדר של אנשים ללא רגשות וצרכים. אדם שניהל את צאנו ברחמנות וברגישות ודאג לכל אחד ואחד מהם, חזקה עליו שגם כשהיה בני אדם הם לא יהפכו למספר, ללא שם ואישיות, אלא הוא יתייחס לכל אחד וישים לב לצרכיו.

גנו עמי לְצִוְת אִיךְ אֲנִיחוּ יְכוּלִים לְשִׂים אֵב יוֹגֵר אֶלְצִוְת הַקְּטָנוֹת לֵאמֹר
 22108 אֲנִיחוּ.

